

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 50-51, ст.2057)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

[№ 78-VIII від 28.12.2014](#), ВВР, 2015, № 6, ст.41

[№ 198-VIII від 12.02.2015](#), ВВР, 2015, № 17, ст. 118

[№ 222-VIII від 02.03.2015](#), ВВР, 2015, № 23, ст.158

[№ 630-VIII від 16.07.2015](#), ВВР, 2015, № 39, ст.375

[№ 652-VIII від 17.07.2015](#), ВВР, 2015, № 42, ст.384

[№ 889-VIII від 10.12.2015](#), ВВР, 2016, № 4, ст.43

[№ 1404-VIII від 02.06.2016](#), ВВР, 2016, № 30, ст.542

[№ 1798-VIII від 21.12.2016](#), ВВР, 2017, № 7-8, ст.50}

{Установити, що у 2016 році норми і положення [пункту 14](#) частини другої статті 18 цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів та бюджету Фонду соціального страхування України згідно із Законом [№ 928-VIII від 25.12.2015](#)}

Цей Закон спрямований на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки шляхом визначення правового механізму протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також формування загальнодержавної багатоджерельної аналітичної бази даних для надання правоохоронним органам України та іноземних держав можливості виявляти, перевіряти і розслідувати злочини, пов'язані з відмиванням коштів та іншими незаконними фінансовими операціями.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) активи - кошти, майно, майнові і немайнові права;

2) бездоганна ділова репутація - сукупність підтвердженої інформації про фізичну особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її діяльності вимогам законодавства, а також про відсутність судимості, яка не знята або не погашена в установленому законом порядку;

3) верифікація клієнта - встановлення (підтвердження) суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідності особи клієнта (представника клієнта) у його присутності отриманим від нього ідентифікаційним даним;

4) відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу - філія, інший підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що розташований не за місцезнаходженням такого суб'єкта та здійснює фінансові операції або забезпечує їх здійснення, у тому числі надає послуги від імені суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім здійснення представницьких функцій);

5) вивчення клієнта - процес отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та/або в процесі обслуговування клієнта інформації щодо фінансового стану

клієнта та змісту його діяльності; проведення оцінки фінансового стану клієнта; визначення належності клієнта або особи, яка діє від його імені, до національних або іноземних публічних діячів, діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб; з'ясування місця його проживання або місця перебування чи місця тимчасового перебування в Україні (усіх даних щодо адреси місця проживання (перебування): назва країни, регіону (області), району, міста (села, селища), вулиці (провулку), номера будівлі (корпусу), номера квартири);

6) вигододержувач - особа, на користь або в інтересах якої проводиться фінансова операція;

7) видаткова фінансова операція - фінансова операція, яка призводить до зменшення активів на рахунку клієнта - власника активів;

8) високий ризик - результат оцінки ризику суб'ектом первинного фінансового моніторингу, що базується на результатах аналізу сукупності визначених критеріїв, який свідчить про високу ймовірність використання суб'екта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму;

9) внутрішній фінансовий моніторинг - сукупність заходів з виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, із застосуванням підходу, що ґрунтується на проведенні оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму; ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників; обов'язкового звітування до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення про фінансові операції, щодо яких виникає підозра, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом;

10) дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника (контролера), - відомості про фізичну особу, які включають прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи (фізичних осіб), країну її (їх) постійного місця проживання та дату народження;

11) державний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'ектами державного фінансового моніторингу і спрямовуються на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

державний фінансовий моніторинг, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, - сукупність заходів із збору, обробки та аналізу зазначеним органом інформації про фінансові операції, що подається суб'ектами первинного і державного фінансового моніторингу та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України;

державний фінансовий моніторинг інших суб'ектів державного фінансового моніторингу - сукупність заходів, які здійснюються іншими суб'ектами, визначеними [частиною третьою](#) статті 5 цього Закону, і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) ділові відносини - відносини між клієнтом та суб'ектом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг;

13) діячі, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, - посадові особи міжнародних організацій, що обіймають або обіймали протягом останніх трьох років керівні посади в таких організаціях (директори, голови правління або їх заступники) або виконують будь-які інші керівні функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів;

14) додаткова інформація - відомості про фінансові операції, які стали об'єктом фінансового моніторингу, та пов'язані з ними фінансові операції, відомості про їх учасників, а також інша наявна у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформація або інформація, яка повинна зберігатися в нього відповідно до вимог законодавства, зокрема інформація з обмеженим доступом, копії документів, або інформація з них, необхідні для виконання завдань, покладених на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

15) додаткові узагальнені матеріали - відомості, зібрані на основі аналізу додатково одержаної інформації на додачу до раніше поданих узагальнених матеріалів;

16) доходи, одержані злочинним шляхом, - будь-яка вигода, одержана внаслідок вчинення суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, яка може складатися з рухомого чи нерухомого майна, майнових та немайнових прав, незалежно від їх вартості;

17) ідентифікаційні дані - це:

для фізичної особи - відомості, зазначені у пунктах 1 частин [дев'ятої](#) і [десятої](#), у частинах [одинадцятій](#) і [дванадцятій](#) статті 9 цього Закону;

для фізичної особи - підприємця - відомості, зазначені у [пункті 2](#) частини дев'ятої, у [частині дванадцятій](#) статті 9 цього Закону;

для юридичної особи - відомості, зазначені у [пункті 3](#) частини дев'ятої та [пункті 2](#) частини десятої статті 9 цього Закону;

дані, перелік яких визначений суб'єктами державного фінансового моніторингу, - у випадках, визначених [частиною шістнадцятою](#) статті 9 цього Закону;

18) ідентифікація - отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від клієнта (представника клієнта) ідентифікаційних даних;

19) іноземні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в іноземних державах, а саме:

глава держави, керівник уряду, міністри та їх заступники;

депутати парламенту;

голови та члени правління центральних банків;

члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім оскарження за виняткових обставин;

надзвичайні та повноважні посли, повірені у справах та керівники центральних органів військового управління;

керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств, що мають стратегічне значення;

керівники керівних органів політичних партій, представлених у парламенті;

19¹) істотна участь - пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі;

{Частину першу статті 1 доповнено пунктом 19¹ згідно із Законом № 198-VIII від 12.02.2015}

20) кінцевий бенефіціарний власник (контролер) - фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюються, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній

особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права;

21) клієнт - будь-яка особа, яка:

звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

є стороною договору (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до [статті 14](#) цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, а також у випадках, передбачених [статтею 64](#) Закону України "Про банки і банківську діяльність");

є гравцем у лотерею або азартну гру, в тому числі казино, електронне (віртуальне) казино (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, визначених у [підпункті "в"](#) пункту 7 частини другої статті 5 цього Закону);

22) міжнародні санкції - санкції, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав (у [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України) щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них;

23) належним чином оформлене повідомлення - оформлене та подане до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відповідно до вимог законодавства повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або повідомлення, яке містить додаткову інформацію про фінансові операції та їх учасників, що стали об'єктом фінансового моніторингу з боку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

24) національна оцінка ризиків - система заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади із застосуванням інших суб'єктів (у разі потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків;

25) національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в Україні, а саме:

Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України;

перші заступники та заступники міністрів, керівники інших центральних органів виконавчої влади, їх перші заступники і заступники;

народні депутати України;

Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України;

голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів;

члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;

{Абзац сьомий пункту 25 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 198-VIII від 12.02.2015](#), [№ 1798-VIII від 21.12.2016](#)}

Генеральний прокурор та його заступники;

{Абзац восьмий пункту 25 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1798-VIII від 21.12.2016](#)}

Голова Служби безпеки України та його заступники;

Директор Національного антикорупційного бюро України та його заступники;

{Пункт 25 частини першої статті 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 630-VIII від 16.07.2015}

Голова Антимонопольного комітету України та його заступники;

Голова та члени Рахункової палати;

члени Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України; надзвичайні і повноважні посли;

Начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, начальники Сухопутних військ України, Повітряних Сил України, Військово-Морських Сил України; державні службовці, посади яких належать до категорії "А";

{Абзац пункту 25 частини першої статті 1 в редакції Законів № 198-VIII від 12.02.2015, № 889-VIII від 10.12.2015}

керівники обласних територіальних органів центральних органів виконавчої влади, керівники органів прокуратури, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови та судді апеляційних судів;

{Абзац пункту 25 частини першої статті 1 в редакції Закону № 198-VIII від 12.02.2015}

керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків;

{Абзац пункту 25 частини першої статті 1 в редакції Закону № 198-VIII від 12.02.2015}

керівники керівних органів політичних партій та члени їх центральних статутних органів;

26) неприбуткові організації - юридичні особи (крім державних органів, органів державного управління та установ державної і комунальної власності), що не є фінансовими установами, створені для провадження наукової, освітньої, культурної, оздоровчої, екологічної, релігійної, благодійної, соціальної, політичної та іншої діяльності з метою задоволення потреб та інтересів громадян у межах, визначених законодавством України, без мети отримання прибутку;

27) неприйнятно високий ризик - максимальне високий ризик, який не може бути прийнятий суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

28) об'єкт фінансового моніторингу - дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників;

29) обов'язковий фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, з виявлення фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників, обов'язкового звітування про них центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом;

30) офіційний документ - документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості;

31) первинний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог цього Закону, нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу, що включають, зокрема, проведення обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу;

32) підозра - припущення, що ґрунтуються на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції;

33) поглиблена перевірка клієнта - здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу заходів з отримання (зокрема від органів державної влади, державних реєстраторів, з офіційних або публічних джерел) інформації про клієнта (представника клієнта) для підтвердження або спростування наданих ним даних, достовірність яких є сумнівною;

34) представник клієнта - особа, яка на законних підставах має право вчиняти певні дії від імені клієнта;

35) структура власності - документально підтверджена система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що дає змогу встановити всіх наявних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі відносини контролю між ними щодо цієї юридичної особи, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників (контролерів);

36) ризики - небезпека (загроза, уразливі місця) для суб'єктів первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ними послуг відповідно до характеру їх діяльності;

37) спеціально уповноважений орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

38) спроба проведення фінансової операції - здійснення клієнтом чи особою, яка діє від його імені або в його інтересах, дій, спрямованих на проведення фінансової операції, якщо така фінансова операція не була проведена з ініціативи клієнта;

39) суспільно небезпечне діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, - діяння, за яке [Кримінальним кодексом України](#) передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або діяння, вчинене за межами України, якщо воно визнається суспільно небезпечним противправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, за кримінальним законом держави, де воно було вчинене, і є злочином за Кримінальним кодексом України, внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи;

40) таємниця фінансового моніторингу - інформація, отримана під час здійснення державного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом, а саме інформація про фінансові операції та їх учасників, додаткова інформація, інша інформація, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями;

41) траст - юридична особа-нерезидент, яка провадить свою діяльність на основі довірчої власності, де повірений діє за рахунок і в інтересах довірителя, а також зобов'язується за винагороду виконувати певні юридичні дії;

42) узагальнені матеріали - відомості про фінансові операції, які були об'єктом фінансового моніторингу і за результатами аналізу яких у спеціально уповноваженого органу виникли підозри щодо відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Узагальнені матеріали є повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення. Узагальнені матеріали також можуть бути підставою для здійснення правоохоронними та розвідувальними органами України оперативно-розшукової і контррозвідувальної діяльності. Форма та структура узагальнених матеріалів встановлюються центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, за погодженням з правоохоронними органами;

43) управління ризиками - заходи, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, із створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, яка передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх зменшення;

44) уточнення інформації про клієнта - актуалізація даних щодо клієнта, в тому числі ідентифікаційних даних, шляхом отримання документального підтвердження наявності (відсутності) змін у них;

45) учасники фінансової операції - клієнт, контрагент, а також особи, які діють від їх імені або в їх інтересах, або особи, від імені або в інтересах яких діють клієнт, контрагент;

46) філія іноземного банку - відокремлений структурний підрозділ іноземного банку, що не має статусу юридичної особи і провадить свою діяльність на території України відповідно до вимог, встановлених законами України для банків;

47) фінансова операція - будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, або про які стало відомо суб'єкту державного фінансового моніторингу в рамках виконання цього Закону;

48) фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу;

49) фінансування розповсюдження зброї масового знищення - дії з надання, збору чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції;

50) фінансування тероризму - надання чи збір будь-яких активів з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією;

для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного [Кримінальним кодексом України](#) терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, проведення будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій.

2. Термін "["блізькі особи"](#)" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про засади запобігання та протидії корупції".

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Дія цього Закону поширюється на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, фізичних осіб - підприємців, а також на юридичних осіб, їх філії, представництва та інші відокремлені підрозділи, що забезпечують проведення фінансових операцій на території України та за її межами відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Виконання цього Закону не є порушенням [Закону України](#) "Про захист персональних даних" в частині обробки персональних даних. Обробка персональних даних відповідно до вимог цього Закону здійснюється без отримання згоди суб'єкта персональних даних.

Стаття 3. Законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Відносини, що виникають у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, регулюються цим Законом, іншими законодавчими актами України, що регулюють діяльність суб'єктів фінансового моніторингу, актами Кабінету Міністрів України, а також іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 4. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. До легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, належать будь-які дії, пов'язані із вчиненням фінансової операції чи правочину з активами, одержаними внаслідок вчинення злочину, а також вчиненням дій, спрямованих на приховання чи маскування незаконного походження таких активів чи володіння ними, прав на такі активи, джерел їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуттям, володінням або використанням активів, одержаних внаслідок вчинення злочину.

Розділ II.

СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Стаття 5. Система та суб'єкти фінансового моніторингу

1. Система фінансового моніторингу складається з первинного та державного рівнів.
2. Суб'єктами первинного фінансового моніторингу є:
 - 1) банки, страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи;
 - 2) платіжні організації, учасники чи члени платіжних систем;
 - 3) товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами;
 - 4) професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів);
 - 5) оператори поштового зв'язку, інші установи, які проводять фінансові операції з передачею коштів;
 - 6) філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України;
 - 7) спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу:
 - а) суб'єкти підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна;
 - б) суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;
 - в) суб'єкти господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронне (віртуальне) казино;
 - г) нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, аудитори, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги (крім осіб, що надають послуги в рамках трудових правовідносин);
 - 8) інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

3. Суб'єктами державного фінансового моніторингу є Національний банк України, центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, Міністерство юстиції України, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку, у сфері економічного розвитку, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, спеціально уповноважений орган.

Стаття 6. Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (крім спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи) з урахуванням вимог законодавства розробляє, впроваджує та постійно з урахуванням законодавства оновлює правила фінансового моніторингу, програми здійснення фінансового моніторингу та інші внутрішні документи з питань фінансового моніторингу (далі - внутрішні документи з питань фінансового моніторингу) та призначає працівника, відповідального за його проведення (далі - відповідальний працівник).

Фінансові групи, учасниками яких є суб'єкти первинного фінансового моніторингу, розробляють та впроваджують єдині правила фінансового моніторингу, включаючи процедуру використання інформації в межах групи з метою фінансового моніторингу. Такі правила поширюються на всіх суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що входять до фінансової групи.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

- 1)стати на облік у спеціально уповноваженому органі як суб'єкт первинного фінансового моніторингу та повідомляти спеціально уповноваженому органу в порядку, визначеному Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до [статті 14](#) цього Закону виконує функції державного

регулювання і нагляду, та Кабінетом Міністрів України для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу, про:

призначення чи звільнення відповідального працівника;

призначення особи, яка тимчасово виконуватиме обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності;

zmіну відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або про відповідального працівника чи особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;

припинення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) здійснювати ідентифікацію, верифікацію клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта та уточнення інформації про клієнта у випадках, встановлених законом;

3) забезпечувати виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, в процесі, в день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення, зокрема з використанням засобів автоматизації. Особливості та строки виявлення суб'єктами первинного фінансового моніторингу фінансових операцій залежно від специфіки їх діяльності можуть встановлюватися нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

4) забезпечувати у своїй діяльності управління ризиками та розробляти критерії ризиків;

5) забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, не пізніше наступного робочого дня з дня їх виявлення, зокрема з використанням засобів автоматизації;

6) повідомляти спеціально уповноваженому органу про:

а) фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, - протягом трьох робочих днів з дня їх реєстрації або спроби їх проведення;

б) фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, а також інформацію про свої підозри щодо діяльності осіб або їх активів, якщо є підстави вважати, що вони пов'язані із злочином, визначенням [Кримінальним кодексом України](#), - в день виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, або спроби проведення фінансових операцій, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій;

в) фінансові операції, стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначенні для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, - в день їх виявлення, але не пізніше наступного робочого дня з дня реєстрації таких фінансових операцій, а також інформувати про такі фінансові операції та їх учасників визначені законом правоохоронні органи;

7) у разі надходження від спеціально уповноваженого органу повідомлення:

з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого суб'єктом первинного фінансового моніторингу повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій подати протягом трьох робочих днів з дня надходження такого повідомлення до спеціально уповноваженого органу належним чином оформлене повідомлення;

про помилку в опрацюванні додаткової інформації (інформації для виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави) подати протягом двох робочих днів з дня надходження такого повідомлення належним чином оформлену додаткову інформацію;

8) сприяти в межах законодавства працівникам спеціально уповноваженого органу в проведенні аналізу фінансових операцій;

9) подавати на запит спеціально уповноваженого органу:

а) додаткову інформацію, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформацію, яка може бути пов'язана із зупиненням фінансової операції (фінансових операцій) відповідно до цього Закону - протягом одного робочого дня з дня надходження запиту;

б) іншу, не зазначену у підпункті "а" цього пункту додаткову інформацію, - протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

10) подавати на запит спеціально уповноваженого органу додаткову інформацію, необхідну для виконання ним запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави, зокрема інформацію з обмеженим доступом, протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

11) подавати на запит спеціально уповноваженого органу інформацію щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

12) у разі неможливості дотримання строків, встановлених пунктами 9 і 10 цієї частини статті, з об'єктивних причин (урахування обсягу інформації, що запитується, форми її подання - електронної або паперової, копіювання або сканування, одержання даних з архівів тощо) погодити із спеціально уповноваженим органом не пізніше двох робочих днів з дня надходження запиту строк подання запитуваної інформації в [порядку](#), встановленому центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

13) своєчасно та в повному обсязі подавати (оформлювати, засвідчувати) у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, на запит цього суб'єкта державного фінансового моніторингу достовірну інформацію, документи, копії документів або витяги з документів, необхідних для виконання відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу функцій з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у тому числі для перевірки фактів порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, здійснення контролю за виконанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу рішень суб'єктів державного фінансового моніторингу про застосування санкцій, письмових вимог;

14) вживати заходів щодо запобігання розголошенню (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка) інформації, що подається спеціально уповноваженому органу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або отримання запиту від спеціально уповноваженого органу);

15) зберігати офіційні документи, інші документи (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час проведення заходів щодо верифікації клієнта чи поглибленої перевірки клієнта), не менше п'яти років після завершення фінансової операції, завершення ділових відносин з клієнтом, а всі необхідні дані про фінансові операції (достатні для того, щоб простежити хід операції) - не менше п'яти років після завершення операції, закриття рахунка, припинення ділових відносин. Нормативно-правовим актом суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, можуть встановлюватися більш тривалі строки зберігання документів;

16) забезпечувати безперешкодний доступ відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, та на документальний запит правоохоронних органів до документів або інформації, що міститься в них, у повному обсязі відповідно до вимог закону. Отримання правоохоронними органами від банків документів або інформації, що становлять банківську таємницю, здійснюється в порядку та обсязі, встановлених [Законом України "Про банки і банківську діяльність"](#);

17) за дорученням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави, зупиняти проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції відповідної особи в установленому законодавством порядку;

18) за рішенням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою зупинення фінансової операції (фінансових операцій) як такої, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, зупиняти проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції (фінансових операцій) відповідної особи в установленому законодавством порядку;

19) проводити в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу, внутрішні перевірки своєї діяльності на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або незалежний аудит своєї діяльності (крім банківської діяльності) у цій сфері;

20) вживати відповідно до законодавства заходів для забезпечення проходження відповідальним працівником навчання у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення протягом трьох місяців з дня його призначення, а також підвищення кваліфікації відповідального працівника шляхом проходження навчання не рідше одного разу на три роки на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу, та в інших навчальних закладах за погодженням із спеціально уповноваженим органом;

21) вживати на постійній основі заходів з підготовки персоналу щодо виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу відповідно до цього Закону, а також здійснювати інші заходи з питань фінансового моніторингу шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

22) проводити аналіз відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу;

23) здійснювати управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, в тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;

24) виконувати вимоги відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, щодо виконання (усунення порушень) вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

25) підтверджувати під час проведення верифікації відповідність ідентифікаційних даних особи клієнта (представника клієнта) відомостям, зазначеним в отриманих від нього офіційних документах, а також відповідність оформлення офіційних документів вимогам законодавства та перевіряти їх чинність (дійсність);

26) встановлювати, розподіляти шляхом визначення трудовими договорами (у посадових інструкціях, контрактах тощо) та доводити до відома відповідальних працівників та інших працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу їх функціональні обов'язки щодо здійснення первинного фінансового моніторингу, ідентифікації та верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, визначення (виявлення) та проведення оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснення моніторингу ризиків клієнтів тощо.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний самостійно проводити оцінку ризику своїх клієнтів з урахуванням [критеріїв](#) ризиків, визначених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання

і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та суб'єктами державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, під час здійснення їх ідентифікації, а також в інших випадках, передбачених законодавством та внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу, і вживати застережних заходів щодо клієнтів, стосовно яких встановлено високий ризик.

4. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ризик, зокрема, стосовно таких клієнтів:

клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, у якій не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та інших міжнародних організацій, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

іноземних фінансових установ (крім фінансових установ, які зареєстровані в державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), з якими встановлюються кореспондентські відносини;

національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, або пов'язаних з ними осіб, факт належності до яких клієнта або особи, що діє від їх імені, встановлений суб'єктом первинного фінансового моніторингу;

клієнтів, які включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності, або щодо яких застосовано міжнародні санкції.

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати до клієнтів високого ризику такі додаткові заходи:

1) стосовно іноземної фінансової установи, з якою встановлюються кореспондентські відносини в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу:

а) забезпечувати збір інформації про її репутацію, а також про те, чи була іноземна фінансова установа об'єктом застосування заходів впливу (санкцій) з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

б) встановлювати, які заходи здійснюються іноземною фінансовою установою для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

в) з'ясовувати на підставі одержаної інформації достатність та ефективність заходів, які здійснюють іноземна фінансова установа щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

г) відкривати кореспондентські рахунки іноземній фінансовій установі та в іноземних фінансових установах з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) стосовно національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, їх близьких осіб або пов'язаних з ними осіб (пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки):

а) виявляти відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу факт належності клієнта або особи, що діє від його імені, до зазначеної категорії клієнтів під час здійснення ідентифікації, верифікації та у процесі їх обслуговування, а також те, чи є вони кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) або керівниками юридичних осіб;

б) встановлювати з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу ділові відносини з такими особами;

в) до чи під час встановлення ділових відносин вживати заходів для з'ясування джерел походження коштів таких осіб на підставі отриманих від них документів та/або інформації з інших

джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою), що підтверджують джерела походження їх активів, прав на такі активи тощо;

г) проводити з урахуванням рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, первинний фінансовий моніторинг фінансових операцій, учасниками або вигодоодержувачами яких є такі особи, у порядку, визначеному для клієнтів високого ризику;

г) проводити не рідше одного разу на рік уточнення інформації про клієнта.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цим пунктом, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є така особа за договором (полісом) страхування життя вигодоодержувачем (вигодонабувачем). У разі встановлення факту про те, що така особа є вигодоодержувачем (вигодонабувачем), до здійснення страхової виплати за таким полісом про це інформується керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться поглиблена перевірка клієнта-держателя такого страховогого полісу, за результатами якої приймається рішення щодо інформування спеціально уповноваженого органу.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо неприбуткових організацій, у тому числі благодійних, зобов'язаний вживати заходів для обмеження ризику їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, зокрема на підставі рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право звернутися до суб'єктів первинного моніторингу із запитом про надання інформації щодо об'єктів фінансового моніторингу, проведених неприбутковими організаціями.

{Частину шосту статті 6 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 652-VIII від 17.07.2015}

7. Здійснення заходів, передбачених законодавством у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, забезпечується безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми підприємствами, у тому числі тими, що розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, в межах, визначених законодавством такої держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств, які розташовані в державах, у яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, зобов'язаний провести оцінку заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що здійснюються у таких державах.

У разі коли здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої держави, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, про відповідні запобіжні заходи, які суб'єкт первинного фінансового моніторингу буде вживати для обмеження ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх підприємств з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму.

Одночасно суб'єкт первинного фінансового моніторингу вживає відповідних запобіжних заходів, спрямованих на: поглиблену перевірку клієнта до встановлення ділових відносин з особами або компаніями таких держав; повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав; попередження представників нефінансового сектора про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідних державах можуть містити ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

8. Положення пункту 12 частини другої цієї статті не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Положення підпункту "а" пункту 6 частини другої цієї статті не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, крім суб'єктів, зазначених у [підпункті "в"](#) пункту 7 частини другої статті 5 цього Закону.

Положення [пунктів 25 і 26](#) частини другої цієї статті поширюються виключно на суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до [статті 14](#) цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду.

9. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу з метою виконання покладених на нього цим Законом завдань має право звертатися із запитами до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, Національного банку України, юридичних осіб, які в установлена законодавством порядку інформують про результати розгляду такого запиту.

10. Керівники та відповідальні працівники суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також інші працівники, залучені до виконання вимог у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у разі порушення вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, несуть відповідальність згідно із законом.

Суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, встановлюють кваліфікаційні вимоги щодо відповідальних працівників відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також вимоги щодо перевірки суб'єктами первинного фінансового моніторингу відповідності кваліфікаційним вимогам кандидатів на посади відповідальних працівників.

Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть встановлюватись вимоги щодо бездоганної ділової репутації відповідального працівника.

11. Відповідальність за неналежну організацію додержання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також за неналежну організацію внутрішньої системи суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення несе керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

12. У разі здійснення процедури ліквідації суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у тому числі визнання його банкрутом, або призначення тимчасової адміністрації відповідальність за невиконання вимог:

пунктів 9-11 частини другої статті 6 цього Закону несуть члени ліквідаційної комісії, ліквідатор, уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

передбачених цим Законом, нормативно-правовими актами відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, несе уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Стаття 7. Правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Відповідальний працівник призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

2. Призначення відповідального працівника здійснюється у порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Відповідальний працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, встановленим суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Призначення та звільнення відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до [статті 14](#) цього Закону, здійснюються за погодженням з Національним банком України.

3. До повноважень відповідального працівника належать:

1) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції, що підлягають обов'язковому та/або внутрішньому фінансовому моніторингу, про фінансові операції осіб, якщо є достатні підстави вважати, що їх діяльність або активи пов'язані із вчиненням злочину, визначеного [Кримінальним кодексом України](#);

2) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу та визначених законодавством правоохоронних органів про фінансові операції (їх учасників), стосовно яких є підстави підозрювати, що вони пов'язані, стосуються або призначенні для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

3) проведення перевірок діяльності будь-якого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його працівників щодо виконання ними внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

4) право доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, засобів телекомунікації, архівів суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

5) залучення будь-яких працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу до здійснення заходів із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та перевірок з цих питань;

6) організація розроблення, подання для затвердження, забезпечення постійного оновлення з урахуванням вимог законодавства, а також контроль за виконанням внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

7) одержання пояснень від працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу незалежно від зайданих посад з питань проведення фінансового моніторингу;

8) сприяння проведенню уповноваженими представниками суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо дотримання законодавства у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

9) прийняття рішення про подання інформації з питань фінансового моніторингу на запити спеціально уповноваженого органу та відповідних правоохоронних органів.

4. Відповідальний працівник виконує також інші функції відповідно до законодавства та внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу.

5. Керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу зобов'язаний сприяти виконанню відповідальним працівником своїх функцій.

6. Відповідальний працівник незалежний у своїй діяльності, підзвітний тільки керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу і зобов'язаний не рідше одного разу на місяць, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця інформувати у письмовій формі керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті, зокрема, для:

забезпечення здійснення заходів фінансового моніторингу;

розроблення та постійного оновлення внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу з урахуванням вимог законодавства;

підготовки персоналу щодо виконання вимог цього Закону шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

Стаття 8. Особливості діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу

1. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується адвокатами, адвокатськими бюро та об'єднаннями, нотаріусами, особами, які надають юридичні послуги, аудиторами, аудиторськими фірмами, суб'єктами господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, у разі, якщо вони задіяні у фінансовій операції для свого клієнта щодо:

купівлі-продажу нерухомості;
управління активами клієнта;
управління банківським рахунком або рахунком у цінних паперах;
залучення коштів для утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності та управління ними;
утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності (включаючи аудит) чи управління ними, а також купівлі-продажу юридичних осіб (корпоративних прав).

2. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується суб'єктами підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, під час підготовки та/або здійснення правочинів щодо купівлі-продажу нерухомості.

3. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, якщо сума фінансової операції дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 15 цього Закону, під час проведення фінансових операцій з предметами високої вартості (зокрема з дорогоцінними металами, дорогоцінним камінням, антикварними речами, предметами мистецтва тощо) або під час організації торгівлі такими предметами, у тому числі аукціонної.

4. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується суб'єктами господарювання, які проводять лотереї та азартні ігри, у тому числі казино, електронним (віртуальним) казино, під час здійснення фінансових операцій, пов'язаних із прийняттям чи поверненням ставок або виплатою виграшів.

5. Нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, особи, які надають юридичні послуги, аудитори, аудиторські фірми, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку, можуть не повідомляти спеціально уповноваженому органу про свої підозри у разі, коли відповідна інформація стала їм відома за обставин, що є предметом їх професійної таємниці, або має привілей на збереження службової таємниці, а також у випадках, коли вони виконують свої обов'язки щодо захисту клієнта, представництва його інтересів у судових органах та у справах досудового врегулювання спорів.

6. Керівники та відповідальні працівники спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу у разі порушення вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу несуть відповідальність згідно із законом.

Стаття 9. Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі поданих клієнтом (представником клієнта) офіційних документів або засвідчених в установленому порядку їх копій (якщо інше не передбачено цим Законом) здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта).

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу в процесі обслуговування клієнта зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

2. Зазначені у частині першій цієї статті документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. Копії офіційних документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу встановив ідентифікаційні дані клієнта (представника клієнта), засвідчуються в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

3. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюється у разі:

встановлення ділових відносин (за винятком ділових відносин, встановлених на підставі договорів страхування за видами страхування іншими, ніж страхування життя, за якими клієнтом є фізична особа та загальний страховий платіж не перевищує 5 000 гривень або його сума еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті; ділових відносин, які виникають на підставі договорів про участь в лотереї за умови, що розмір ставки гравця не перевищує 5 000

гривень; проведення платіжною організацією, учасником чи членом платіжної системи, банком, філією іноземного банку фінансових операцій, що здійснюються без відкриття рахунка, на суму, що є меншою ніж 150 000 гривень, або суму якого еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості);

виникнення підозри;

проводення фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу;

проведення переказів (у тому числі міжнародних) фізичною особою, фізичною особою - підприємцем, що здійснюється без відкриття рахунка, на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 15 цього Закону;

проводення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами на суму, що дорівнює чи перевищує 150 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах.

Залежно від рівня ризику проведення фінансової операції ідентифікація, верифікація клієнта здійснюються також у разі проведення ним фінансової операції на суму, визначену частиною першою статті 15 цього Закону, незалежно від того, проводиться така фінансова операція одноразово чи як кілька фінансових операцій, які можуть бути пов'язані між собою.

4. У разі виникнення сумнівів у достовірності чи повноті наданої інформації про клієнта суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний провести поглиблена перевірку клієнта.

5. Порядок доручення фінансовими установами третім особам здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнта може визначатися нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за відповідними фінансовими установами.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується ідентифікації та/або що необхідна для вивчення клієнта, уточнення інформації про нього або проведення поглибленої перевірки клієнта. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а клієнт, представник клієнта зобов'язані подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для ідентифікації, верифікації, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також для виконання таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника (контролера) суб'єкт первинного фінансового моніторингу витребовує у клієнта - юридичної особи інформацію та/або документи, що підтверджують наявність структури власності такого клієнта.

Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунка, місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган, а також інша інформація, необхідна для вивчення клієнта, встановлюються суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

8. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються до/або під час встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених цим Законом), але до проведення фінансової операції, відкриття рахунка.

Верифікація клієнта здійснюється також в інших випадках, встановлених Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими він відповідно до цього Закону здійснює державне регулювання і нагляд.

9. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків України (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії;

2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, реєстраційний номер облікової картки платника податків (або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності);

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів); ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

Банки як суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть не встановлювати щодо резидентів (фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб) реквізити іншого банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

10. Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів суб'єкти первинного фінансового моніторингу встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, громадянство;

2) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка; з'ясовують відомості про органи управління; ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном, дані, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів). Суб'єкту первинного фінансового моніторингу надається також копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо трастів додатково повинен з'ясувати ідентифікаційні дані довірителів та довірених осіб.

11. У сфері страхування життя страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери з метою ідентифікації вигодонабувача (вигодонабувачів) за договорами (полісами) страхування життя, додатково до заходів з ідентифікації, визначених частинами десятою та одинадцятою цієї статті:

1) для вигодонабувача (вигодонабувачів), які конкретно визначені у договорі (полісі), - встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;

2) для вигодонабувача (вигодонабувачів), які визначені через їх характеристики або категорію (наприклад, чоловік, дружина або діти на момент настання страхового випадку) або іншим

способом (наприклад, за заповітом), - збирають щодо вигодонабувача інформацію, достатню для впевненості страховика (перестраховика), страхового (перестрахового) брокера у можливості ідентифікувати вигодонабувача під час здійснення страховової виплати.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери здійснюють ідентифікацію та верифікацію вигодонабувача (вигодонабувачів) за договорами (полісами) страхування життя відповідно до вимог, зазначених у пункті 1 частини дев'ятої та пункті 1 частини десятої цієї статті, під час здійснення страховової виплати.

У разі неможливості виконання вимог цієї частини статті страховик (перестраховик), страховий (перестраховий) брокер повідомляє спеціально уповноваженому органу про таку операцію.

12. З метою ідентифікації фізичної особи (резидента, нерезидента), фізичної особи - підприємця - ініціатора (платника) переказу (в тому числі міжнародного), що здійснюється без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену [частиною першою](#) статті 15 цього Закону, суб'єкти первинного фінансового моніторингу, до яких звернувся ініціатор (платник) для здійснення переказу, встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження.

13. Суб'єкти господарювання, які проводять лотереї, зобов'язані здійснювати ідентифікацію та верифікацію гравців у лотерею з урахуванням таких особливостей:

1) ідентифікація та верифікація гравців, які набули право на отримання виграшу у лотерею, здійснюється суб'єктом господарювання, який проводить лотерею, до/або під час здійснення фінансової операції із виплати виграшу та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до [статей 15](#) або [16](#) цього Закону;

2) ідентифікація та верифікація гравців, які виявили намір повернути здійснені ними ставки у лотерею, здійснюється суб'єктом господарювання, який проводить лотерею, до/або під час здійснення фінансової операції із поверненням ставок у лотерею та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статей 15 або 16 цього Закону.

Суб'єкт господарювання, який проводить лотерею, під час здійснення ідентифікації та верифікації гравця, додатково до заходів з ідентифікації, визначених частинами десятою та одинадцятою цієї статті, встановлює називу лотереї, номер лотерейного білета (чи називу та номер іншого документа, який засвідчує здійснення гравцем ставки у лотерею чи суму його виграшу), а також (для тиражних лотерей) дату проведення розіграшу тиражу лотереї та номер тиражу лотереї.

14. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу повинні забезпечити, щоб всі перекази на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, супроводжувалися:

1) інформацією про ініціатора переказу (платника):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; номер його рахунка, з якого списуються кошти чи, за відсутності рахунка, унікальний обліковий номер фінансової операції, який дає змогу здійснити відстеження операції; місце його проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії) або дату і місце народження;

б) юридичну особу - найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України, номер її рахунка, з якого списуються кошти, чи, за відсутності рахунка, унікальний обліковий номер фінансової операції;

2) інформацією про одержувача (отримувача):

а) фізичну особу - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка, на який зараховуються кошти, за відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, за відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.

15. Ідентифікація клієнта не є обов'язковою у разі проведення фінансової операції особами, які раніше були ідентифіковані або верифіковані згідно з вимогами закону.

Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюється у разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.

16. Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, може визначатися перелік ідентифікаційних даних, які з'ясовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у разі:

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає орган державної влади, підприємство, що повністю перебуває у державній власності, міжнародна установа чи організація, в яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

проведення фінансової операції на фондовій біржі;

проведення страхового відшкодування або страхової виплати за договором міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає установа, орган, офіс або агентство Європейського Союзу;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає дипломатичне представництво іноземної держави, акредитоване в Україні в установленому порядку;

встановлення ділових відносин з клієнтом, який є емітентом, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на фондовій біржі зобов'язаний публічно розкривати відомості про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), або є дочірнім підприємством чи представництвом такого клієнта.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити ідентифікаційні дані, передбачені частинами дев'ятою - дванадцятою цієї статті, у разі наявності у нього підозр щодо клієнтів, передбачених цією частиною статті.

Положення, передбачені цією частиною статті, не можуть бути застосовані у разі наявності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу підозр.

17. Суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть встановлювати особливості ідентифікації та/або верифікації клієнтів (представників клієнтів), вивчення клієнтів, уточнення інформації про клієнтів для відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу залежно від специфіки їх діяльності та/або ризиків клієнтів.

18. У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний згідно з вимогами цієї статті та положеннями інших законів, що регулюють процедуру ідентифікації, ідентифікувати та верифікувати також особу, від імені або за дорученням якої проводиться фінансова операція, а також встановити вигодоодержувача.

19. У разі якщо особа діє як представник клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи.

Стаття 10. Відмова суб'єкта первинного фінансового моніторингу від проведення фінансової операції

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі, коли здійснення

ідентифікації та/або верифікації клієнта (у тому числі встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), є неможливим або якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

відмовитися від проведення переказу в разі відсутності даних, передбачених частинами [дванадцятою](#) і [тринаццятою](#) статті 9 цього Закону;

відмовити клієнту в обслуговуванні (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) у разі встановлення факту подання ним під час здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта (поглибленої перевірки клієнта) недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися:

від проведення фінансової операції у разі, якщо фінансова операція містить ознаки такої, що згідно з цим Законом підлягає фінансовому моніторингу;

від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин) або проведення фінансової операції у разі ненадання клієнтом необхідних для вивчення клієнтів документів чи відомостей або встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

У випадках, передбачених цією частиною статті, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити спеціально уповноваженому органу про проведення операцій щодо зарахування коштів, які надійшли на рахунок такого клієнта, та про осіб, які мають або мали намір встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу в порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, зобов'язаний уточнювати інформацію про клієнта у випадках, визначених законодавством.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення фінансових операцій (обслуговування) у разі, коли клієнт на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо уточнення інформації про клієнта не подав відповідну інформацію (офіційні документи та/або належним чином засвідчені їх копії).

3. Суб'єктам первинного фінансового моніторингу забороняється встановлювати ділові відносини (проводити валютно-обмінні фінансові операції, фінансові операції з банківськими металами, з готівкою (готівковими коштами) з юридичними чи фізичними особами, яких включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції). Про спроби встановлення ділових відносин (проведення валютно-обмінних фінансових операцій, фінансових операцій з банківськими металами, з готівкою (готівковими коштами) такими особами суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані негайно повідомляти спеціально уповноваженому органу.

4. У разі виявлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу за результатами внесення змін до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, особи клієнта (з яким установлені ділові відносини), яку включено до зазначеного переліку, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний негайно повідомити спеціально уповноваженому органу про таку особу.

Стаття 11. Управління ризиками та оцінка ризиків

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати управління ризиками з урахуванням результатів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнта, послуг, що надаються клієнту, аналізу операцій, проведених ним, та їх відповідності фінансовому стану і змісту діяльності клієнта.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу під час здійснення управління ризиками враховує рекомендації, визначені чи надані відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які згідно з цим Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

2. Оцінювання ризиків клієнтів суб'єктом первинного фінансового моніторингу здійснюється за відповідними [критеріями](#), зокрема за типом клієнта, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, і видом товарів, послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний також здійснювати переоцінку ризиків клієнтів, з якими встановлені ділові відносини, а також в інших випадках, встановлених законодавством, не рідше ніж один раз на рік з метою її підтримання в актуальному стані та документувати результати оцінки чи переоцінки ризиків.

Стаття 12. Подання інформації з питань фінансового моніторингу

1. Порядок виявлення та реєстрації, а також подання спеціально уповноваженому органу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, встановлюється:

Національним банком України - для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до [статті 14](#) цього Закону;

[Кабінетом Міністрів України](#) - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

2. Подання інформації суб'єктом первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженому органу в установленому законодавством порядку не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, його посадові особи та інші працівники не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання інформації спеціально уповноваженому органу, якщо вони діяли в межах цього Закону, навіть якщо такими діями заподіяно шкоду юридичним або фізичним особам, та за інші дії, пов'язані з виконанням цього Закону.

4. Державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у разі виявлення під час виконання своїх функцій фінансових операцій, стосовно яких є підозра, зобов'язані повідомити спеціально уповноваженому органу про такі фінансові операції та їх учасників. [Порядок](#) та вимоги щодо надання інформації у таких випадках встановлюються Кабінетом Міністрів України.

5. Центральний орган виконавчої влади, що є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань реалізації єдиної державної податкової, державної митної політики, подає інформацію про виявлені факти незаконного переміщення через митний кордон України готівки, обігових грошово-кредитних документів, дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них, а також культурних цінностей на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену [частиною першою](#) статті 15 цього Закону.

6. Державні органи (крім Національного банку України) та органи місцевого самоврядування, державні реєстратори зобов'язані надавати спеціально уповноваженому органу інформацію (копії документів), відомості з баз даних, необхідні для виконання покладених на нього завдань, та/або доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз персональних даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Обсяг, [порядок](#) подання такої інформації та надання доступу до неї визначаються Кабінетом Міністрів України.

7. Надання державними органами, державними реєстраторами спеціально уповноваженому органу, суб'єктам первинного фінансового моніторингу інформації відповідно до вимог цього Закону, не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Посадові особи та інші працівники державних органів, Національного банку України не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання інформації спеціально уповноваженому органу відповідно до вимог цього Закону.

8. Суб'єкти господарювання, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, зобов'язані відповідно до [пункту 2](#) частини першої статті 20 цього Закону надавати на запит спеціально уповноваженого органу інформацію, яка пов'язана з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідки та копії документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом), необхідні для виконання цим

органом покладених на нього завдань у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та/або доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз персональних даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Обсяг та порядок подання такої інформації визначаються Кабінетом Міністрів України.

9. Подання посадовими особами та іншими працівниками суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій спеціально уповноваженому органу інформації відповідно до вимог цього Закону не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Посадові особи та інші працівники суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за надання спеціально уповноваженому органу інформації згідно з вимогами цього Закону.

10. Неправомірна відмова в наданні інформації (довідок та копій документів), несвоєчасне або неповне її надання або надання недостовірної інформації тягнуть за собою відповідальність посадових осіб державних органів (крім Національного банку України) та органів місцевого самоврядування, посадових осіб суб'єктів господарювання, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, відповідно до закону.

11. Обмін інформацією, що є таємницею фінансового моніторингу, її розкриття та захист здійснюються відповідно до закону.

Працівникам суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державного фінансового моніторингу та інших державних органів, які подали спеціально уповноваженому органу інформацію про фінансову операцію та її учасників, забороняється повідомляти про це особам, які брали (беруть) участь у її здійсненні, та будь-яким третім osobam.

Працівникам суб'єкта первинного фінансового моніторингу, державних органів, органів місцевого самоврядування, посадовим особам, працівникам суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які одержали запит спеціально уповноваженого органу щодо фінансових операцій, додаткової інформації, інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідок та копій документів, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, та/або надали відповідь на такий запит цьому органу, забороняється інформувати про це осіб, які брали (беруть) участь у здійсненні фінансових операцій, визначених у запиті або відповіді, а також будь-яких третіх осіб.

12. Спеціально уповноважений орган забезпечує захист та зберігання таємниці фінансового моніторингу. Спеціально уповноваженому органу заборонено розкривати та/або передавати будь-кому інформацію, що є таємницею фінансового моніторингу, крім випадків, передбачених [статтями 17, 18, 20 і 23](#) цього Закону. У разі надходження запиту щодо такої інформації спеціально уповноважений орган повертає відповідній заінтересованій особі такий запит без розгляду, крім випадку, якщо запит надійшов у рамках перевірки раніше надісланих йому узагальнених та/або додаткових узагальнених матеріалів. За наявності у спеціально уповноваженому органі додаткової інформації, що стосується раніше надісланих правоохоронним органам узагальнених матеріалів, спеціально уповноважений орган може формувати та подавати відповідному правоохоронному органу додаткові узагальнені матеріали.

Розголошення у будь-який спосіб працівниками спеціально уповноваженого органу таємниці фінансового моніторингу тягне за собою відповідальність відповідно до закону або за рішенням суду.

13. Обов'язок дотримуватися таємниці фінансового моніторингу та не розголошувати факт подання інформації спеціально уповноваженому органу в установлених цим Законом випадках поширюється також на осіб, яким така інформація стала відома у зв'язку з їх професійною або службовою діяльністю.

Особи, винні у порушенні таємниці фінансового моніторингу та заборони інформувати про факт подання інформації спеціально уповноваженому органу, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

14. Розвідувальним органам України заборонено передавати будь-кому інформацію, одержану від спеціально уповноваженого органу у вигляді узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів, крім випадків передачі її правоохоронним органам для прийняття рішення відповідно до [Кримінального процесуального кодексу України](#).

Розвідувальні органи України зобов'язані повідомляти спеціально уповноваженому органу про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів за результатами розгляду одержаних узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів.

Стаття 13. Взяття на облік інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу

1. Інформація про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, отримана спеціально уповноваженим органом, обліковується цим органом. [Порядок](#) взяття на облік інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу

1. Державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюються щодо:

1) небанківських фінансових установ - резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів), філій іноземних банків, банків - Національним банком України;

2) професійних учасників фондового ринку (ринку цінних паперів) (крім банків) - Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) платіжних організацій платіжних систем та учасників чи членів платіжних систем (у частині надання фінансових послуг, крім послуг з переказу коштів), страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів, ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу), - Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;

4) суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або будь-які інші азартні ігри, суб'єктів господарювання, які здійснюють торгівлю дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, аудиторів, аудиторських фірм, фізичних осіб - підприємців, які надають послуги з бухгалтерського обліку (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

5) нотаріусів, адвокатів, адвокатських бюро та об'єднань і суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги (за винятком осіб, що надають послуги у рамках трудових правовідносин), - Міністерством юстиції України;

6) операторів поштового зв'язку (в частині здійснення ними переказу коштів) - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку;

7) товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами, - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку;

8) суб'єктів підприємницької діяльності, які надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, - спеціально уповноваженим органом.

2. Зазначені у частині першій цієї статті суб'єкти державного фінансового моніторингу в межах їх повноважень зобов'язані:

1) здійснювати нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі безвізних, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно з цим Законом виконує функції регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Нагляд за виконанням вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних, щодо яких запроваджена процедура тимчасової адміністрації або ліквідації, здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у встановленому ним порядку;

2) забезпечувати надання методологічної, методичної та іншої допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі надавати роз'яснення з питань застосування законодавства у цій сфері);

3) здійснювати регулювання та нагляд з урахуванням оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення з метою визначення відповідності заходів, що здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, для обмеження (зменшення) ризиків під час їх діяльності;

4) вимагати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а в разі виявлення порушень вимог законодавства вживати заходів, передбачених законом. Порядок застосування до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або їх посадових осіб передбачених цим Законом санкцій, пред'явлення вимог, а також здійснення контролю за їх виконанням визначається відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які згідно з цим Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

5) проводити перевірку наявності професійної підготовки відповідальних працівників та організації професійної підготовки інших працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, залучених до проведення фінансового моніторингу, у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

6) інформувати спеціально уповноважений орган з метою виконання покладених на нього завдань про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення суб'єктами первинного фінансового моніторингу та заходи, вжиті до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або їх посадових осіб за вчинені порушення законодавства у цій сфері;

7) щороку, але не пізніше ніж протягом січня наступного року надавати спеціально уповноваженому органу узагальнену інформацію про дотримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу, за якими вони здійснюють функції державного регулювання і нагляду, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або посадових осіб з метою їх усунення та/або недопущення у подальшій діяльності;

8) забезпечувати зберігання інформації, що надійшла від суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу і правоохоронних органів;

9) погоджувати із спеціально уповноваженим органом проекти будь-яких нормативно-правових актів з питань, пов'язаних з виконанням вимог цього Закону;

10) подавати спеціально уповноваженому органу інформацію, зокрема документи, необхідні для виконання покладених на нього завдань (за винятком інформації про особисте життя громадян), у порядку, визначеному законодавством;

11) вживати відповідно до законодавства заходів щодо перевірки бездоганної ділової репутації осіб, які здійснюють чи здійснюють управління, мають намір набути істотну участь (або є кінцевими вигодоодержувачами) у суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

12) вживати відповідно до законодавства заходів для недопущення до управління суб'єктами первинного фінансового моніторингу осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за корисливі злочини або тероризм;

13) вживати у випадках, встановлених законодавством, заходів для недопущення формування капіталу відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити на підставі офіційних документів або їх копій, засвідчених в установленому порядку;

14) використовувати інформацію спеціально уповноваженого органу про ознаки можливого порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення для встановлення наявності відповідних порушень;

15) подавати (за наявності) спеціально уповноваженому органу інформацію про припинення діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими вони здійснюють функції державного регулювання і нагляду.

Положення пунктів 6, 7, 9, 10, 14 і 15 частини другої цієї статті поширюються на суб'єктів державного фінансового моніторингу, за винятком спеціально уповноваженого органу.

3. Суб'єкти державного фінансового моніторингу для виконання своїх функцій мають право одержувати у встановленому ними порядку від суб'єктів первинного фінансового моніторингу (щодо яких вони відповідно до цього Закону виконують функції регулювання і нагляду) інформацію, документи, копії документів, оформлені та засвідчені суб'єктом первинного фінансового моніторингу згідно з вимогами відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу.

Національний банк України для здійснення нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, щодо яких він відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, має право безоплатного доступу (у тому числі автоматизованого) до відповідних інформаційних систем (баз даних) органів державної влади у порядку, узгодженному Національним банком України з відповідним органом державної влади.

4. Суб'єкти державного фінансового моніторингу з метою виконання покладених на них цим Законом обов'язків мають право звертатися із запитами до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, юридичних осіб.

Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані протягом десяти робочих днів надати відповідну інформацію. У разі неможливості надання інформації у зазначений строк з обґрутованих причин за зверненням відповідних суб'єктів строк надання інформації може бути продовжений суб'єктом державного фінансового моніторингу, але не більше ніж до 20 робочих днів.

5. Суб'єкти державного фінансового моніторингу визначають і розробляють процедуру застосування відповідних запобіжних заходів щодо держав, які не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення: зокрема щодо посиленої уваги під час погодження створення в таких державах філій, представництв чи дочірніх підприємств суб'єктів первинного фінансового моніторингу; попередження суб'єктів первинного фінансового моніторингу нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами у відповідній державі можуть мати ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи

фінансування розповсюдження зброї масового знищення; обмеження ділових відносин або фінансових операцій з відповідною державою або особами в такій державі тощо.

Розділ III. ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВОМУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ

Стаття 15. Фінансові операції, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу у разі, якщо сума, на яку вона здійснюється, дорівнює чи перевищує 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30 000 гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну 150 000 гривень (для суб'єктів господарювання, які проводять лотереї або проводять та надають можливість доступу до азартних ігор у казино, будь-яких інших азартних ігор, у тому числі електронне (віртуальне) казино, - 30 000 гривень), та має одну або більше таких ознак:

1) переказ коштів на анонімний (номерний) рахунок за кордон і надходження коштів з анонімного (номерного) рахунка з-за кордону; зарахування або переказ коштів у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі, що віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, а також переказ коштів на рахунок, відкритий у фінансовій установі, зареєстрованій у зазначеній державі;

2) купівля-продаж за готівку чеків, дорожніх чеків, у тому числі інших платіжних інструментів або платіжних засобів чи засобів платежу;

3) зарахування або переказ коштів, надання або отримання кредиту (позики), здійснення інших фінансових операцій у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (на території), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін - учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому у зазначеній державі (території). Перелік таких держав (територій) визначається відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України, на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, діяльність яких спрямована на протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і підлягає оприлюдненню;

4) фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів);

5) здійснення розрахунку за фінансову операцію у готівковій формі;

6) зарахування коштів на поточний рахунок юридичної або фізичної особи - підприємця чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи - підприємця, період діяльності якої не перевищує трьох місяців з дня реєстрації, або зарахування коштів на поточний рахунок чи списання коштів з поточного рахунка юридичної або фізичної особи - підприємця у разі, якщо операції на зазначеному рахунку не здійснювалися з дня його відкриття;

7) переказ коштів за кордон за зовнішньоекономічними договорами (контрактами), крім переказів коштів за договорами (контрактами), які передбачають фактичне постачання товарів на митну територію України;

8) обмін банкноти на банкноти іншого номіналу;

9) здійснення фінансових операцій з цінними паперами на пред'явника, які не депоновані в депозитарних установах;

10) здійснення операцій з векселями (крім фінансових казначейських векселів), ордерними цінними паперами;

11) перерахування або отримання коштів неприбутковою організацією;

12) здійснення фінансових операцій за правочинами, форма розрахунків за якими не визначена;

13) одержання (сплата, переказ) страхового чи перестрахового платежу (страхового чи перестрахового внеску, страхової чи перестрахової премії), крім сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

14) проведення страхової чи перестрахової виплати або страхового чи перестрахового відшкодування або виплати викупної суми, крім зарахування чи списання коштів на/з рахунки (рахунків) державних позабюджетних фондів;

15) виплата (передача) особі виграшу в лотерею, прибання фішок, жetonів, внесення особою в інший спосіб плати за право участі в азартній грі, виплата (передача) виграшу суб'єктом господарювання, який проводить азартні ігри;

16) надання кредитних коштів особі, яка є членом небанківської кредитної установи, в один і той самий день два рази і більше за умови, що загальна suma фінансових операцій дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою цієї статті;

17) фінансові операції осіб, щодо яких встановлено високий ризик.

2. Інформація про фінансові операції відповідно до пунктів 5, 12 і 16 частини першої цієї статті подається спеціально уповноваженому органу всіма суб'єктами первинного фінансового моніторингу, крім банків.

3. Страхові (перестрахові) брокери здійснюють обов'язковий фінансовий моніторинг у разі, якщо вони задіяні у проведенні розрахунків та отримують страхові чи перестрахові премії у сумі, зазначеній у частині першій цієї статті.

Стаття 16. Фінансові операції, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу

1. Фінансова операція підлягає внутрішньому фінансовому моніторингу, якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникають підозри, які ґрунтуються, зокрема, на:

критеріях ризиків, визначених самостійно суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

встановлені за результатами проведеного аналізу факту (фактів) невідповідності фінансової (фінансових) операції (операцій) фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта;

типові дослідженнях у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, підготовлених та оприлюднених спеціально уповноваженим органом.

Розділ IV. ЗУПИНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Стаття 17. Зупинення фінансових операцій

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право зупинити здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), яка (які) містить (містять) ознаки, передбачені статтями 15 та/або 16 цього Закону, та/або фінансові операції із зарахування чи списання коштів, що відбувається в результаті дій, які містять ознаки вчинення злочину, визначеного Кримінальним кодексом України, та зобов'язаний зупинити здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо її учасником або вигодоодержувачем за ними є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій), і в день зупинення повідомити спеціально уповноваженому органу в установленому законодавством порядку про таку (такі) фінансову (фінансові) операцію (операції), її (їх) учасників та про залишок коштів на рахунку (рахунках) клієнта, відкритому (відкритих) суб'єктом первинного фінансового моніторингу, який зупинив здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій), та у разі зарахування коштів на транзитні рахунки суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на таких рахунках в межах зарахованих сум. Таке зупинення фінансових операцій здійснюється на два робочих дні з дня зупинення (включно).

2. Спеціально уповноважений орган може прийняти рішення про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), здійснене відповідно до частини першої цієї статті, на строк до п'яти робочих днів, про що зобов'язаний негайно повідомити суб'єкту первинного

фінансового моніторингу, а також правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до [Кримінального процесуального кодексу України](#).

3. Спеціально уповноважений орган у разі виникнення підозр може прийняти рішення про зупинення видаткових фінансових операцій на строк до п'яти робочих днів, про що зобов'язаний негайно повідомити суб'єкту первинного фінансового моніторингу, а також правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до [Кримінального процесуального кодексу України](#). У такому разі суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний в день отримання, але не пізніше 11 години наступного робочого дня після отримання відповідного рішення повідомити спеціально уповноваженому органу про залишок коштів на рахунку клієнта, фінансові операції (кошти) за яким були зупинені, та у разі зупинення фінансових операцій на транзитних рахунках суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на таких рахунках в межах зарахованих сум.

4. У разі зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої цієї статті Закону прибуткові фінансові операції не зупиняються. При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу в день проведення, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової операції зобов'язаний повідомити про здійснення прибуткових фінансових операцій та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій спеціально уповноваженому органу.

5. У разі прийняття рішення відповідно до частин другої і третьої цієї статті спеціально уповноважений орган протягом строку подальшого зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, перевіряє, аналізує її та у разі, якщо за результатами перевірки:

ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого злочину, визначеного [Кримінальним кодексом України](#), не підтверджуються, спеціально уповноважений орган зобов'язаний негайно скасувати своє рішення про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) або зупинення видаткових фінансових операцій та повідомити про це суб'єкту первинного фінансового моніторингу;

є мотивовані підозри, - спеціально уповноважений орган приймає рішення про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій), готує і подає відповідний узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до [Кримінального процесуального кодексу України](#), та в день прийняття такого рішення інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції). Строк зупинення відповідних фінансових (фінансової) операцій (операції) продовжується спеціально уповноваженим органом з наступного робочого дня після подання відповідного узагальненого матеріалу або додаткового узагальненого матеріалу за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 30 робочих днів.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, передбаченого частиною першою цієї статті, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, зазначеного в рішенні спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частини другої цієї статті або про зупинення видаткової фінансової операції відповідно до частини третьої цієї статті, повідомлення про скасування спеціально уповноваженим органом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зазначеної у рішенні спеціально уповноваженого

органу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій);

наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу доручення спеціально уповноваженого органу відповідно до [частини п'ятої](#) статті 23 цього Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомляє клієнту у разі його звернення про зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій), якщо строк її (іх) зупинення перевищив сім робочих днів.

6. Зупинення та поновлення здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) відбувається у порядку, визначеному суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють державне регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу в межах їх повноважень.

Прийняття спеціально уповноваженим органом рішень про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції), зупинення чи поновлення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави та доведення рішень чи доручень спеціально уповноваженого органу до суб'єкта первинного фінансового моніторингу здійснюється у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Сроки зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) суб'єктами первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноваженим органом, зазначені у частинах першій - п'ятій цієї статті, є остаточними та продовженню не підлягають.

7. Перелік осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, формується у [порядку](#), що визначається Кабінетом Міністрів України. Підставою для внесення юридичної чи фізичної особи до зазначеного переліку є:

1) вирок суду, що набрав законної сили, про визнання фізичної особи винною у вчиненні злочинів, передбачених [статтями 258-258^с, 439 і 440](#) Кримінального кодексу України, рішення суду щодо віднесення (визнання) організації, юридичної або фізичної особи до такої (такою), що пов'язана з провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення;

2) відомості, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами про організації, юридичних та фізичних осіб, які пов'язані з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

3) вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або розповсюдженням зброї масового знищення, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України.

8. Перелік осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом у [порядку](#), визначеному центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та погодженому з іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноважений орган є відповідальними за дотримання видів та умов застосування санкцій, що передбачені у вищезазначеному переліку.

9. Доступ до активів, що пов'язані із фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюції Ради Безпеки ООН, здійснюється у порядку, встановленому законодавством. Такий доступ здійснюється для покриття основних або надзвичайних витрат.

10. Зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідно до частин першої - третьої, п'ятої цієї статті, частини третьої статті 23 цього Закону не є підставою для виникнення цивільно-правової відповідальності суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його посадових осіб за порушення умов відповідних правочинів.

11. Виключення з переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Підставою для виключення юридичної чи фізичної особи із зазначеного переліку є:

1) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком суду, що набрав законної сили, про визнання цієї особи винною у вчиненні злочинів, передбачених статтями 258-258⁵, 439 і 440 Кримінального кодексу України;

2) виключення даних про особу з відомостей, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції;

3) погашення або зняття судимості з фізичної особи, засудженої за вироком (рішенням) судів, рішенням інших компетентних органів іноземних держав стосовно організацій, юридичних або фізичних осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності, які визнаються відповідно до міжнародних договорів України.

12. Розгляд запитів щодо виключення з переліку осіб, пов'язаних із провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, протягом строку, що не перевищує 30 робочих днів.

Розділ V. ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ПРАВА СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

Стаття 18. Завдання та функції спеціально уповноваженого органу

1. Завданнями спеціально уповноваженого органу є:

1) збирання, оброблення та проведення аналізу (операційного і стратегічного) інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищенні.

Принципи опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критерії проведення аналізу таких операцій встановлюються центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

2) забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищенні;

3) забезпечення функціонування та розвитку єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищенні;

4) налагодження співпраці, взаємодії та інформаційного обміну з державними органами, Національним банком України, компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищенні;

5) проведення національної оцінки ризиків;

6) забезпечення представництва України в установленому порядку в міжнародних організаціях з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних

злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Спеціально уповноважений орган відповідно до покладених на нього завдань:

1) вносить пропозиції щодо розроблення законодавчих актів, бере участь в установленому порядку у підготовці інших нормативно-правових актів з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) подає запити посадовим особам, до державних органів (крім Національного банку України), в тому числі до правоохоронних органів, органів прокуратури та судів, органів місцевого самоврядування, органів державної виконавчої служби, приватних виконавців, підприємств, установ, організацій щодо одержання відповідно до закону інформації (у тому числі копій документів), необхідної для виконання покладених на нього завдань;

{*Пункт 2 частини другої статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1404-VIII від 02.06.2016*}

3) співпрацює з органами виконавчої влади, Національним банком України, іншими державними органами, включеними до системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

4) у разі наявності достатніх підстав вважати, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, подає до правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України, а також розвідувальних органів України для проведення оперативно-розшукової діяльності відповідні узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали) та одержує від них інформацію про хід їх розгляду;

5) у разі наявності достатніх підстав підозрювати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням суспільно-небезпечного діяння, визначеного Кримінальним кодексом України як злочин, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, подає інформацію до відповідного правоохоронного або розвідувального органу України як узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали;

6) бере участь у міжнародному співробітництві з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

7) проводить аналіз методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

8) проводить щороку узагальнення інформації про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в державі;

9) погоджує проекти нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

10) отримує від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформацію про відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнтів, які стали об'єктом фінансового моніторингу;

11) здійснює типологічні дослідження у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, і в разі виявлення порушень вимог законодавства вживає заходів, передбачених законами, а також повідомляє відповідним суб'єктам державного

фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

13) забезпечує реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення і забезпечує координацію діяльності державних органів у цій сфері;

14) забезпечує у [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України, організацію та координацію роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення фінансового моніторингу, щодо боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення на базі відповідного навчального закладу - академії, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу;

15) надає відповідно до законодавства суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (обсяг та порядок надання такої інформації визначається нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму за погодженням з Національним банком України (щодо суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими відповідно до [статті 14](#) цього Закону здійснює Національний банк України) та спільними нормативно-правовими актами інших суб'єктів державного фінансового моніторингу (щодо інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу);

16) повідомляє суб'єкту первинного фінансового моніторингу після надходження інформації від судів або правоохранних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до [Кримінального процесуального кодексу України](#), про вручення особі письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, про закриття кримінального провадження, яке розпочато за повідомленням такого суб'єкта, яке надійшло до спеціально уповноваженого органу відповідно до вимог [статей 6, 10, 12, 17](#) цього Закону, а також надає йому інформацію про ухвалені судами рішення за такими кримінальними провадженнями з одночасним повідомленням відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу. [Порядок](#) повідомлення та інформування суб'єкта первинного фінансового моніторингу і суб'єкта державного фінансового моніторингу встановлюється центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму;

17) бере участь за дорученням Кабінету Міністрів України у підготовці відповідних міжнародних договорів України;

18) виконує інші функції, що випливають з покладених на нього завдань, та здійснює повноваження відповідно до закону.

3. Спеціально уповноважений орган у межах цього Закону забезпечує ведення обліку:

1) інформації про фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу;

2) узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, наданих правоохранним або розвідувальним органам, а також прийнятих за результатами їх розгляду процесуальних рішень;

3) інформації про результати досудового розслідування та ухвалені судові рішення у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, які вчинили кримінальні правопорушення або підозрюються у їх вчиненні, а також засуджених за вчинення злочинів;

4) інформації про конфісковані активи та активи, на які накладено арешт у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про

кількість осіб, стосовно яких судом ухвалено рішення про конфіскацію активів та на активи яких накладено арешт;

5) надісланих і виконаних міжнародних запитів про співробітництво у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

6) суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

4. Спеціально уповноважений орган забезпечує зберігання інформації, матеріалів, документів, отриманих або створених у межах виконання цього Закону, не менш як п'ять років після отримання інформації про фінансову операцію, відмови від здійснення фінансової операції або прийняття правоохоронними органами або судами рішень у справах, під час розгляду яких використовувалися узагальнені матеріали.

5. Спеціально уповноважений орган у [порядку](#), встановленому Кабінетом Міністрів України, забезпечує зняття з обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу за їх зверненням у разі припинення ними відповідної діяльності або зверненням суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, чи на підставі інформації відповідних органів державної реєстрації про скасування державної реєстрації (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців), чи у разі державної реєстрації смерті (для фізичних осіб).

Стаття 19. Політична незалежність спеціально уповноваженого органу

1. Керівник спеціально уповноваженого органу призначається на посаду і звільняється з посади в установленому законодавством порядку.

2. Використання спеціально уповноваженого органу в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається.

3. На період служби чи роботи за трудовим договором членство посадових і службових осіб спеціально уповноваженого органу в партіях, рухах та інших громадських об'єднаннях, що мають політичні цілі, зупиняється.

Керівник спеціально уповноваженого органу не може бути членом політичної партії, руху та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі.

4. Членство працівників, які уклали трудовий договір із спеціально уповноваженим органом, у професійних спілках та інших громадських об'єднаннях, що не мають політичних цілей, не заборонено.

Стаття 20. Права спеціально уповноваженого органу

1. Спеціально уповноважений орган має право:

1) залучати до розгляду питань, що належать до його компетенції, спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками);

2) одержувати безплатно в установленому законодавством порядку від державних органів, посадових осіб, правоохоронних органів, судів, Національного банку України, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій інформацію (довідки, копії документів), у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

3) отримувати від суб'єкта первинного фінансового моніторингу в разі потреби за результатами проведеного аналізу відомості щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) одержувати від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, у [порядку](#), встановленому центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та Міністерством юстиції України, відомості про смерть фізичних осіб;

5) здійснювати в установленому законодавством порядку доступ, у тому числі автоматизований, до баз даних органів державної влади (крім Національного банку України) та інших державних інформаційних ресурсів;

6) одержувати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу на запит додаткову інформацію;

7) розробляти та вносити на розгляд центрального органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму проекти нормативно-правових актів, необхідних для виконання завдань і функцій, передбачених [статтею 18](#) цього Закону;

8) одержувати від правоохоронних та розвідувальних органів України, до яких згідно із цим Законом подано узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали), інформацію про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів на підставі одержаних матеріалів в установленому законодавством порядку;

9) укладати міжнародні договори міжвідомчого характеру з відповідними органами інших держав з питань співробітництва в установленому законом порядку;

10) приймати у випадках, передбачених цим Законом, рішення про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) фінансових (фінансової) операцій (операції) на строк, установлений цим Законом;

11) брати участь за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у підготовці та/або проведенні перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу (крім перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які проводяться Національним банком України) у сфері додержання вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) інформувати суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, про можливі порушення такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону;

13) надавати суб'єктам державного фінансового моніторингу дані відповідно до законодавства в межах, визначених [частиною третьою](#) статті 18 цього Закону.

Розділ VI. НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ

Стаття 21. Національна оцінка ризиків

1. Спеціально уповноважений орган, уповноважені органи державної влади із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) беруть участь у проведенні національної оцінки ризиків.

2. Національна оцінка ризиків проводиться систематично, але не рідше одного разу на три роки.

Відповідальним за проведення національної оцінки ризиків є спеціально уповноважений орган.

3. Збір, обробка і аналіз інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також іншої інформації, пов'язаної із функціонуванням цієї системи, здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Проведення, оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами визначаються у [порядку](#), встановленому Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України.

Розділ VII.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Стаття 22. Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється за принципом взаємності відповідно до цього Закону, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, інших нормативно-правових актів.

Стаття 23. Повноваження державних органів щодо забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Спеціально уповноважений орган відповідно до міжнародних договорів України за принципом взаємності чи з власної ініціативи здійснює міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав у частині обміну досвідом та інформацією про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. Надання спеціально уповноваженим органом відповідному органу іноземної держави інформації з обмеженим доступом здійснюється в порядку, визначеному законом, та за умови забезпечення органом іноземної держави тогожного діючому в Україні національного режиму її захисту та використання виключно для цілей кримінального судочинства у справах про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

3. Одержання спеціально уповноваженим органом запиту відповідного органу іноземної держави є підставою для витребування ним необхідної для виконання запиту додаткової інформації від органів державної влади, підприємств, установ, організацій та суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Вимога спеціально уповноваженого органу щодо подання інформації, необхідної для виконання запиту відповідного органу іноземної держави, має містити посилання на номер та день реєстрації такого запиту у відповідному реєстрі спеціально уповноваженого органу.

Відмова або відсторонення у виконанні запиту щодо міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється лише на підставі міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

На виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави спеціально уповноважений орган має право доручити суб'єкту первинного фінансового моніторингу зупинити чи поновити проведення або забезпечити проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи протягом строку, встановленого таким запитом.

4. Забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення покладається на:

Міністерство юстиції України - щодо виконання судових рішень, які стосуються конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом;

Генеральну прокуратуру України - щодо вчинення процесуальних дій у межах кримінального провадження щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

Службу безпеки України за участю Міністерства закордонних справ України - щодо подання пропозицій до комітетів Ради Безпеки ООН стосовно включення (вилючення) фізичних або юридичних осіб до відповідних переліків;

Міністерство закордонних справ України - щодо звернення до Комітету Ради Безпеки ООН стосовно отримання дозволу на доступ до активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюції Ради Безпеки ООН, для покриття основних або надзвичайних витрат.

5. Доходи, одержані злочинним шляхом, що конфісковані у зв'язку з вироком (рішенням) суду у справі про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення та підлягають поверненню в Україну або іноземну державу, спрямовуються відповідно до міжнародного договору України із цією державою щодо розподілу конфіскованих активів чи доходів від розміщення таких активів. Кошти, одержані Україною за таким міжнародним договором, зараховуються до Державного бюджету України, якщо інше не встановлено законом.

6. Суб'єкти державного фінансового моніторингу та правоохоронні органи здійснюють міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до міжнародних договорів України чи з власної ініціативи.

7. Спеціально уповноважений орган та інші суб'єкти державного фінансового моніторингу у межах своїх повноважень забезпечують співробітництво з міжнародними, міжурядовими організаціями, діяльність яких спрямована на забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі з Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Європейським Союзом, Світовим банком, Міжнародним валютним фондом, Егмонтською групою підрозділів фінансових розвідок, Організацією Об'єднаних Націй.

8. В Україні відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та законів України визнаються вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав, що набрали законної сили, стосовно осіб, які мають доходи, одержані злочинним шляхом, та щодо конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом, або еквівалентного їм майна, що перебувають на території України.

Конфісковані доходи, отримані злочинним шляхом, або еквівалентне їм майно на підставі відповідного міжнародного договору України можуть бути повністю або частково передані іноземній державі, судом або іншим компетентним органом якої винесено вирок (рішення) про конфіскацію.

9. Рішення про видачу іноземній державі осіб, крім громадян України та осіб без громадянства, що постійно проживають в Україні, які визнані винними на підставі вироку (рішення) суду у вчиненні злочинів, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, приймається відповідно до міжнародних договорів України.

У разі коли Україна не має відповідного міжнародного договору з іноземною державою, що запитує видачу осіб, визначених в абзаці першому частини дев'ятої цієї статті, зазначені особи можуть бути видані за злочини, пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, виключно за умови дотримання принципу взаємності.

Розділ VIII.

ВІДПОВІДЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТА ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ

Стаття 24. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. Особи, які винні у порушенні вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, несуть кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність згідно із законом.

2. Юридичні особи, які здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, можуть бути ліквідовані за рішенням суду.

3. У разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, до нього застосовуються такі штрафні санкції:

за порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації, вивчення клієнтів (осіб) у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу, - у розмірі до 800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для виконання ним функцій з державного регулювання і нагляду відповідно до цього Закону, або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки або активи) - у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян);

за порушення обов'язків, визначених цим Законом та/або нормативно-правовими актами у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та не зазначеніх в абзацах другому - шостому цієї частини, - у розмірі до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

4. Повторне (повторні) порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, тобто порушення, вчинене протягом трьох років після дня виявлення суб'єктом державного фінансового моніторингу, який

відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, аналогічного порушення, за яке до суб'єкта первинного фінансового моніторингу прийнято рішення про застосування санкції відповідно до цього Закону, тягне (тягнуть) за собою накладення штрафу на суб'єкта первинного фінансового моніторингу у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які не є юридичними особами, - у розмірі до 400 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

5. У разі виявлення двох і більше будь-яких повторних порушень, вчинених суб'єктом первинного фінансового моніторингу, до нього додатково може бути застосовано санкцію у вигляді анулювання ліцензії або іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності.

6. У разі порушення посадовою особою суб'єкта первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму або фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, суб'єкт державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, може відповідно до закону прийняти рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкції у вигляді тимчасового відсторонення такої посадової особи від посади до усунення порушення.

7. Положення частин третьої - шостої цієї статті не поширюються на банки, філії іноземних банків.

У разі порушення банками, філіями іноземних банків вимог цього Закону, нормативно-правових актів Національного банку України, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Національний банк України адекватно вчиненому порушенню або рівню загрози інтересам вкладників чи інших кредиторів банку має право застосувати заходи впливу відповідно та у порядку, визначеному [Законом України "Про банки і банківську діяльність"](#) та нормативно-правовими актами Національного банку України.

8. Санкції до суб'єктів первинного фінансового моніторингу, передбачені цією статтею, застосовуються суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону здійснюють функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу.

У разі вчинення суб'єктом первинного фінансового моніторингу (крім банків, філій іноземних банків) двох або більше порушень (у тому числі повторних порушень) вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, штрафні санкції накладаються в межах більшого розміру штрафу, встановленого за вид порушення з числа вчинених.

9. Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій, передбачених цією статтею, набирає законної сили з дати його (її) прийняття.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, є виконавчим документом.

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій підлягає виконанню суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня його (її) отримання, про що письмово повідомляється відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

У разі невиконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування штрафних санкцій у встановлений строк воно (вона) передається суб'єктом державного фінансового моніторингу до органів державної виконавчої служби для примусового виконання.

Оскарження рішення (постанови) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу штрафних санкцій, передбачених цією статтею, здійснюється в судовому порядку виключно з метою встановлення законності прийняття такого рішення (постанови) та не зупиняє виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу застосованої санкції.

Стаття 25. Неподання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Неподанням інформації спеціально уповноваженому органу є:

неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначенним суб'єктом повідомлення;

неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначенним суб'єктом повідомлення;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу неналежним чином оформленого повідомлення після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначенним суб'єктом повідомлення;

неподання підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації у випадках, передбачених цим Законом.

Стаття 26. Несвоєчасне подання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Несвоєчасним поданням інформації спеціально уповноваженому органу є:

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації з порушенням строків, передбачених цим Законом;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення з порушенням строків, передбачених цим Законом, після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення після послідовного отримання від спеціально уповноваженого органу трьох і більше повідомень з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо поданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання додаткової інформації, крім випадків, коли така інформація подана спеціально уповноваженому органу без порушення строків, установлених пунктами 6, 7, 9, 10 і 12 частини другої статті 6 цього Закону;

подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу, підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, членом ліквідаційної комісії, ліквідатором, уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або

державним органом інформації на запит спеціально уповноваженого органу з порушенням строків, передбачених законодавством.

Стаття 27. Відновлення прав і законних інтересів

1. За рішенням суду доходи, одержані злочинним шляхом, підлягають конфіскації в дохід держави або повертаються їх власнику, права чи законні інтереси якого порушені, або відшкодовується їх вартість.

2. Правочини, спрямовані на легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визнаються недійсними у встановленому законом порядку.

3. Суб'єкти фінансового моніторингу, їх посадові особи та інші працівники не несуть відповідальності за шкоду, заподіяну юридичним і фізичним особам у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків під час проведення фінансового моніторингу, якщо вони діяли у межах завдань, обов'язків та у спосіб, що передбачені цим Законом.

4. Шкода, заподіяна юридичній або фізичній особі незаконними діями державних органів внаслідок здійснення ними заходів щодо протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відшкодовується з Державного бюджету України в установленому законом порядку.

Розділ IX.

КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ВИКОНАННЯМ ЗАКОНІВ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

Стаття 28. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення здійснюється органами державної влади в межах їх повноважень та в порядку, визначеному Конституцією та законами України.

2. Спеціально уповноважений орган щороку в березні подає Верховній Раді України за встановленою формою звіт про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за попередній рік.

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через 90 днів з дня його опублікування.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, який вчинив порушення [Закону України](#) "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму" та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, підлягає відповідальності на підставі закону, що діяв під час вчинення такого порушення (крім випадків, коли цим Законом пом'якшено або скасовано відповідальність за порушення вимог законодавства, що діяло на момент вчинення порушення).

Рішення про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу санкцій приймається суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за цим суб'єктом первинного фінансового моніторингу, у визначеному законодавством порядку, що діє під час прийняття відповідного рішення.

2. Визнати таким, що втратив чинність, [Закон України](#) "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 1, ст. 2, № 5, ст. 48, № 14, ст. 104; 2004 р., № 36, ст. 433; 2006 р., № 12, ст. 100; 2010 р., № 29, ст. 392; 2011 р., № 41, ст. 413; 2012 р., № 7, ст. 53, № 25, ст. 263; 2013 р., № 21, ст. 208, № 51, ст. 716; 2014 р., № 4, ст. 61, № 12, ст. 178, № 20-21, ст. 712).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) [статтю 166⁹](#) Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) викласти в такій редакції:

"Стаття 166⁹. Порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнта (представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта; неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством; порушення вимог щодо зберігання офіційних документів, інших документів (у тому числі створені суб'єктом первинного фінансового моніторингу електронні документи), їх копії щодо ідентифікації осіб (клієнтів, представників клієнтів), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у проведенні фінансових операцій, вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, а також усіх документів, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи результати будь-якого аналізу під час здійснення заходів щодо верифікації клієнта/поглибленої перевірки клієнта), а також даних про фінансові операції; порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції), -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, членів ліквідаційної комісії, ліквідаторів або уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, пов'язаної з аналізом фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, довідок та копій документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом) на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ, організацій, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, які не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Розголошення в будь-якому вигляді інформації, що відповідно до закону є об'єктом обміну між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або факту її подання (одержання) особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю, -

тягне за собою накладення штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

2) у [статті 209](#) Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

абзац перший частини першої після слова "переміщення" доповнити словами "зміну їх форми (перетворення)";

у [пункті 1](#) примітки слова і цифри "(за винятком діянь, передбачених [статтями 212 і 212](#) Кримінального кодексу України)" виключити;

3) [частину першу](#) статті 4 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) доповнити абзацом сьомим такого змісту:

"відносини за участю суб'єктів господарювання, що виникають у процесі виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

4) У [Цивільному кодексі України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

частину першу статті 1074 після слів "фінансуванням тероризму" доповнити словами "чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення";

частину другу статті 1075 після пункту 2 доповнити новим пунктом такого змісту:

"3) у випадках, передбачених законодавством, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

У зв'язку з цим пункт 3 вважати пунктом 4;

5) частину п'яту статті 117 Кодексу адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., №№ 35-37, ст. 446) доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4) зупинення рішень Національного банку України про застосування до банків та інших осіб, які можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України відповідно до закону, заходів впливу, санкцій, відклікання (позбавлення) відповідних ліцензій, виданих Національним банком України";

6) у [статті 216](#) Кримінального процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

в абзаці першому частини третьої цифри "209" виключити;

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених [статтями 384, 385, 386, 387, 388 і 396](#) Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, до підслідності якого відноситься злочин, у зв'язку з яким почато досудове розслідування";

доповнити статтю новими частинами такого змісту:

"6. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених [статтями 209 і 209](#) Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, який розпочав досудове розслідування або до підслідності якого відноситься суспільно небезпечне противправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Досудове розслідування у провадженнях із легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, проводиться без попереднього або одночасного притягнення особи до кримінальної відповідальності за вчинення суспільно небезпечного противправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, у кримінальних провадженнях за [статтею 209](#) Кримінального кодексу України у разі, коли, зокрема:

суспільно небезпечне противправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, вчинено за межами України, а легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, - на території України;

факт вчинення суспільно небезпечного противправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, встановлений судом у відповідних процесуальних рішеннях.

7. Якщо під час досудового розслідування буде встановлено інші злочини, вчинені особою, щодо якої ведеться досудове розслідування, або іншою особою, якщо вони пов'язані із злочинами, вчиненими особою, щодо якої ведеться досудове розслідування, і які не підслідні тому органу, який здійснює у кримінальному провадженні досудове розслідування, прокурор, який здійснює нагляд за досудовим розслідуванням, у разі неможливості виділення цих матеріалів в окреме провадження своєю постановою визначає підслідність всіх цих злочинів";

7) у [Законі України "Про нотаріат"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2009 р., № 13, ст. 161; 2011 р., № 5, ст. 29; 2013 р., № 21, ст. 208, № 33, ст. 436; 2014 р., № 20-21, ст. 712):

статтю 8 після частини четвертої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Подання нотаріусом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є порушенням нотаріальної таємниці.

Нотаріус не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

У зв'язку з цим частини п'яту - одинадцяту вважати відповідно частинами сьомою - тринадцятою;

у пункті 9 частини першої статті 49 слова "цим Законом" замінити словом "законом";

8) у [Законі України](#) "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

статтю 7 доповнити пунктом 30 такого змісту:

"30) здійснює державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за небанківськими фінансовими установами-резидентами, які є платіжними організаціями та/або членами/учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів)";

абзац дев'ятнадцятий пункту 1 статті 15 викласти в такій редакції:

"про застосування заходів впливу (санкцій) до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком України відповідно до законів України ["Про банки і банківську діяльність"](#), "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", ["Про платіжні системи та переказ коштів в Україні"](#). Правління Національного банку України має право делегувати уповноваженому органу (посадовій особі) Національного банку України повноваження щодо застосування до банків та інших осіб, діяльність яких перевіряється Національним банком України відповідно до зазначених законів, окремих заходів впливу (санкцій) у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Національного банку України";

9) у [статті 8](#) Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 40, ст. 365; 2010 р., № 48, ст. 564; 2011 р., № 23, ст. 160, № 45, ст. 484):

частину сьому доповнити абзацом шостим такого змісту:

"подає в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

"8. Бухгалтер не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або

фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

У зв'язку з цим частину восьму вважати частиною дев'ятою;

{*Підпункт 10 пункту 3 розділу X втратив чинність на підставі Закону № 222-VIII від 02.03.2015*}

11) у Законі України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами):

статтю 2 доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

"банк-оболонка - банк, інша фінансова установа - нерезидент, що не має постійного місцезнаходження та не провадить діяльність за місцем своєї реєстрації та/або не підлягає відповідному нагляду в державі (на території) за місцем свого розташування";

абзац четвертий пункту 4 частини третьої статті 17 доповнити словами "джерела походження таких коштів";

у статті 34:

абзац четвертий пункту 2 частини восьмої після слів "статутного капіталу банку" доповнити словами "джерела походження таких коштів";

частину десяту доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

"3¹) документи, визначені Національним банком України, що дають змогу зробити висновок про джерела походження коштів, які використовуватимуться фізичною особою для набуття або збільшення істотної участі у банку";

у статті 62:

частину першу доповнити пунктом 9 такого змісту:

{*Абзац десятий підпункту 11 пункту 3 розділу X із змінами, внесеними згідно із Законом № 78-VIII від 28.12.2014*}

"9) іншим банкам у випадках, передбачених цим Законом та Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

{*Абзац одинадцятий підпункту 11 пункту 3 розділу X із змінами, внесеними згідно із Законом № 78-VIII від 28.12.2014*}

частину дванадцяту викласти в такій редакції:

"Положення частин другої та четвертої цієї статті не поширюються на випадки подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації у випадках, передбачених законом, та органам доходів і зборів - інформації про відкриття (закриття) рахунків платників податків відповідно до [статті 69](#) Податкового кодексу України";

назву глави 11 доповнити словами "фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

статті 63 і 64 викласти в такій редакції:

Стаття 63. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Національний банк України під час здійснення нагляду за діяльністю банків проводить перевірку банків з питань дотримання ними вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та достатності заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

Стаття 64. Обов'язок щодо ідентифікації клієнтів

Банкам забороняється:

відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки;

встановлювати кореспондентські відносини з банками-оболонками, а також з банками та іншими фінансовими установами - нерезидентами, що підтримують кореспондентські відносини з банками-оболонками;

вступати в договірні відносини (проводити валютно-обмінні фінансові операції, фінансові операції з банківськими металами, з готівкою (готіковими коштами) з клієнтами - юридичними чи фізичними особами:

у разі коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені;

яких включені до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції;

в інших випадках, встановлених законом.

Банк зобов'язаний ідентифікувати та верифікувати відповідно до вимог законодавства України:

клієнтів (крім банків, зареєстрованих в Україні), що відкривають рахунки в банку;

клієнтів, які здійснюють фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

клієнтів (осіб) у разі виникнення підозри в тому, що їх фінансові операції (фінансова операція) можуть (може) бути пов'язані (пов'язана) з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

клієнтів, які проводять перекази без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 15 000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою ніж 150 000 гривень, або на суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості;

клієнтів, що здійснюють фінансові операції з готівкою без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 150 000 гривень, або у сумі, еквівалентній зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах;

клієнтів, у яких банк залучає кошти на умовах субординованого боргу;

клієнтів, що укладають з банком кредитні договори, договори про зберігання цінностей або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком;

осіб (крім банків, зареєстрованих в Україні), з якими банк як професійний учасник ринку цінних паперів укладає договори для здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів (фондовому ринку). З дня укладення договору така особа є клієнтом банку;

осіб, уповноважених діяти від імені зазначених клієнтів/осіб (представника клієнта);

клієнтів (осіб), визначених нормативно-правовим актом Національного банку України з питань здійснення фінансового моніторингу.

Банк здійснює ідентифікацію, верифікацію клієнта (особи, представника клієнта) і вживає заходів відповідно до законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, до відкриття рахунка клієнту, укладення договорів чи здійснення фінансових операцій, зазначених у частині другій цієї статті.

Банк має право витребувати, а клієнт (особа, представник клієнта) зобов'язаний надати документи і відомості, необхідні для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та інші передбачені законодавством документи та відомості, які витребує банк з метою виконання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення).

У разі ненадання клієнтом (особою, представником клієнта) документів, необхідних для здійснення ідентифікації та/або верифікації (в тому числі встановлення ідентифікаційних даних кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), аналізу та виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, рахунок не відкривається, зазначені в частині другій цієї статті договори (фінансові операції) не укладаються (не здійснюються).

Банк має право відмовитися від встановлення (підтримання) договірних відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) чи проведення фінансової операції у разі встановлення клієнту неприйнятно високого ризику за результатами оцінки чи переоцінки ризику.

Банк має право витребувати інформацію, яка стосується ідентифікації клієнта (в тому числі керівників клієнта - юридичної особи, представника клієнта), вивчення клієнта, уточнення інформації про клієнта, здійснення поглибленої перевірки клієнта, в органів державної влади,

державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб, а також здійснювати заходи щодо збору такої інформації з інших джерел.

Банк зобов'язаний витребувати в органів державної влади, державних реєстраторів, банків, інших юридичних осіб інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для аналізу відповідності фінансової операції змісту його діяльності та фінансовому стану.

Органи державної влади, державні реєстратори, банки, інші юридичні особи зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту безоплатно надати банку таку інформацію";

статтю 65 виключити;

частину першу статті 73 після слів "банківського законодавства" доповнити словами "законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму";

статтю 74 доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

"Заходи впливу до банків, філій іноземних банків за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму можуть бути застосовані Національним банком України протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через три роки з дня його вчинення.

Рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу є виконавчим документом та набирає законної сили з дати його прийняття. У разі невиконання банком, філією іноземного банку такого рішення воно передається Національним банком України до органів державної виконавчої служби для примусового виконання";

у пункті 4 частини першої статті 76 слова "запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму" виключити;

частину другу статті 77 доповнити пунктом 3 такого змісту:

"3) встановлено систематичне порушення банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що створює загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку";

{Абзац підпункту 11 пункту 3 розділу Х із змінами, внесеними згідно із Законом № 78-VIII від 28.12.2014}

12) у Законі України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1; 2003 р., № 14, ст. 104; 2010 р., № 29, ст. 392, № 37, ст. 496; 2011 р., № 1, ст. 3, № 52, ст. 591; 2014 р., № 22, ст. 816):

статтю 18 викласти в такій редакції:

Стаття 18. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Фінансовим установам під час здійснення (надання) фінансових послуг забороняється вступати в договірні відносини з анонімними особами, відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Фінансовим установам забороняється вступати в договірні відносини з клієнтами - юридичними чи фізичними особами у разі, коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Органи, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, мають право вимагати від юридичних осіб, які звертаються із заявами про включення до відповідних державних реєстрів фінансових установ та/або видачу ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг (далі - заявники), а заявники повинні забезпечити в обсязі, визначеному відповідними органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг:

розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) заявників та про голову і членів наглядового та виконавчого органу заявників;

підтвердження на підставі офіційних документів (засвідчених у встановленому порядку їх копій) джерел походження коштів, за рахунок яких сформовано статутний (складений) капітал заявників.

Присутність осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому порядку судимість, у складі власників істотної участі у статутному (складеному) капіталі або у складі голів та членів наглядового та виконавчого органів, а також неможливість підтвердження джерел походження коштів, за рахунок яких сформовано статутний (складений) капітал, є підставами для відмови у

включені заявника до відповідного державного реєстру фінансових установ та/або відмови у видачі заявику ліцензій для здійснення діяльності з надання фінансових послуг";

пункт 9 частини першої статті 28 доповнити словами "а також інших юридичних осіб та фізичних осіб, які здійснюють діяльність з надання фінансових послуг, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації";

у статті 32:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

"Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва укладати в письмовій формі міжнародні договори (угоди, меморандуми, протоколи тощо) міжвідомчого характеру або документи, які не регулюються міжнародним правом (далі - міжвідомчі договори), чи приєднуватися до них";

абзац третій частини другої після слова "України" доповнити словами "а також";

пункт 1 частини першої статті 40 доповнити словами "та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення";

13) статтю 46 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50) викласти в такій редакції:

"Стаття 46. Міжнародні договори та міжнародне співробітництво

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, на території України застосовуються правила міжнародного договору.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, відповідно до своєї компетенції здійснює міжнародне співробітництво у частині обміну досвідом та інформацією, пов'язаною з наглядом за страхововою діяльністю, з міжнародними організаціями, відповідними органами нагляду за страхововою діяльністю інших держав та організаціями (асоціаціями) органів нагляду за страхововою діяльністю.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, має право в рамках міжнародного співробітництва:

укладати в письмовій формі угоди (договори, меморандуми, протоколи тощо) у вигляді міжнародних договорів міжвідомчого характеру або документів, які не регулюються міжнародним правом (далі - міжвідомчі договори), чи приєднуватися до них;

подавати і одержувати у випадках і порядку, визначених міжвідомчими договорами, інформацію з обмеженим доступом з питань діяльності окремих страховиків (перестраховиків);

використовувати інформацію з обмеженим доступом, одержану у рамках міжнародного співробітництва, для цілей державного нагляду за страхововою діяльністю.

Інформація, одержана національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у рамках міжнародного співробітництва, становить професійну таємницю та може бути подана третьим особам лише за умови попередньої згоди особи, що подала таку інформацію, або на інших умовах, визначених цією особою.

Якщо укладеним національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, міжвідомчим договором встановлені вимоги щодо правового режиму та цілей використання інформації з обмеженим доступом, одержаної національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, в рамках міжнародного співробітництва, особи, яким подається така інформація, повинні дотримуватися вимог, установлених міжвідомчим договором";

14) частину п'яту статті 21 Закону України "Про кредитні спілки" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 15, ст. 101; 2005 р., № 16, ст. 259; 2010 р., № 46, ст. 539; 2014 р., № 20-21, ст. 712) після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Обмеження стосовно отримання від кредитної спілки інформації, передбачені цією частиною, не поширюються на працівників Уповноваженого органу, які діють в межах повноважень, наданих Законом України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", а також на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у випадках, визначених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню)

доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами третьим і четвертим;

15) абзац тринадцятий статті 1 Закону України "Про боротьбу з тероризмом" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 25, ст. 180; 2010 р., № 29, ст. 392; 2011 р., № 43, ст. 449; 2014 р., № 5, ст. 62, № 29, ст. 946) замінити трьома абзацами такого змісту:

"фінансування тероризму - надання чи збір активів будь-якого роду з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією;

для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби здійснення таких дій".

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий - двадцять другий вважати відповідно абзацами шістнадцятим - двадцять четвертим;

16) у Законі України "Про аудиторську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 44, ст. 432; 2013 р., № 14, ст. 89):

частину другу статті 6 після слів "цього Закону" доповнити словами "Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

статтю 19 доповнити пунктом 8 такого змісту:

"8) подавати в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та центральному органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

Подання аудитором (аудиторською фірмою) в установленому порядку інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та центральному органу виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, не є порушенням комерційної таємниці";

статтю 22 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Аудитор та аудиторська фірма не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо вони діяли в межах виконання Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

17) частину третю статті 28 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 18, ст. 141) після слів "органи доходів і зборів" доповнити словами "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову та митну політику, і його територіальні органи, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

{Підпункт 18 пункту 3 розділу Х втратив чинність на підставі Закону № 1404-VIII від 02.06.2016}

19) у частині другій статті 41 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 32-33, ст. 413):

абзац чотирнадцятий доповнити словами "на строк не менше п'яти років з дати визнання особи банкрутом";

після абзацу вісімнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"подає в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", інформацію центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

У зв'язку з цим абзац дев'ятнадцятий вважати абзацом двадцятим;

20) статтю 23 Закону України "Про громадські об'єднання" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 1, ст. 1; 2014 р., № 17, ст. 593, № 20-21, ст. 712) доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Громадські об'єднання зобов'язані:

1) зберігати правоустановчі документи, документи, в яких міститься інформація про діяльність, яка здійснена відповідно до мети (цілей) та завдань; інформацію та відомості, достатні для ідентифікації згідно з вимогами закону кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), у тому числі засновників, керівників, керівних органів та довірених осіб. Ця інформація не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом;

2) готувати річні фінансові звіти із зазначенням детального аналізу доходів і витрат;

3) здійснювати заходи контролю, щоб забезпечити зарахування і витрачення повністю всіх коштів у спосіб, що узгоджується з цілями та завданнями заявленої діяльності громадського об'єднання;

4) забезпечити ведення обліку та зберігання не менше п'яти років усіх необхідних облікових документів стосовно внутрішніх та міжнародних операцій, а також інформації, зазначеної у пунктах 1 і 2 цієї частини, і надавати її компетентним державним органам на відповідний запит, а також в інших випадках, передбачених законодавством";

21) статтю 22 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 27, ст. 282) доповнити частинами шостою і сьомою такого змісту:

"6. Подання адвокатом в установленому порядку та у випадках, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", інформації центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, не є порушенням адвокатської таємниці.

7. Адвокат не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади актів, необхідних для реалізації цього Закону, а також приведення їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Національному банку України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

**Президент України
м. Київ
14 жовтня 2014 року
№ 1702-VII**

П.ПОРОШЕНКО